

Reach och straffsanktioner

Reach är en EU-förordning som gäller i EU:s medlemsländer samt i EES-länderna Norge, Island och Liechtenstein. Straffsanktioner till följd av överträdelse av bestämmelser i Reach bestäms däremot på nationell nivå.

I Sverige har straffbestämmelserna för överträdelse av Reach införts i miljöbalken (1998:808), kapitel 29. Tillsynsmyndigheten har enligt miljöbalken skyldighet att polisanmäla överträdelse som är straffsanktionerad även om företaget upphör med överträdelser. För straffansvar gäller uppsåt eller oaktsamhet. Påföljden för överträdelse av bestämmelser i Reach är som huvudregel (enligt miljöbalken) böter eller fängelse i högst två år.

Om en gärning kan föranleda en miljöstraffsavgift och inte kan antas föranleda annan påföljd än böter, får åtal väckas av åklagare endast om åtal är påkallat från allmän synpunkt.

Följande överträdelse är straffsanktionerad enligt miljöbalken (1998:808)

Artikel i Reach	Överträdelse	Påföljd
5,6, 7.1 eller 7.5 6, 7.1, 7.5, 20.1, 22.1, 22.2, 40.4 eller 40.2 12.2 eller 22	<ul style="list-style-type: none"> Tillverkar eller importerar minst ett ton av ett registreringspliktigt ämne per år som sådant eller ingående i en beredning eller i vissa fall i en vara utan att göra en registrering till den europeiska kemikaliemyndigheten ECHA. Lämnar oriktig information i en registrering eller i en handling som kompletterar en registrering. Bryter mot skyldigheten att uppdatera en registrering med ny information. 	<p>Böter eller fängelse i högst två år.</p> <p>Om brottet bedöms som grovt, döms grovt kemikalierregistreringsbrott till fängelse i lägst sex månader eller högst sex år.</p>
31	<ul style="list-style-type: none"> Ej försett mottagaren av ett ämne eller en beredning med ett säkerhetsdatablad. Lämnat oriktig eller bristfällig information i säkerhetsdatabladet. 	<p>Böter eller fängelse i högst två år.</p> <p>Ansvar ska inte dömas om underlåtenheten har varit sådan att den inte kunnat försvåra bedömningen av risken för skada på människors hälsa eller i miljön.</p>

33	<ul style="list-style-type: none"> Ej tillhandahållit information om ett ämne som finns på kandidatförteckningen och som finns i en vara. 	<p>Böter eller fängelse i högst två år.¹</p> <p>Ansvar ska inte dömas om underlåtenheten har varit sådan att den inte kunnat försvåra bedömningen av risken för skada på människors hälsa eller i miljön.</p>
32, 34 eller 36	<ul style="list-style-type: none"> Bryter mot skyldigheten av vidarebefordra information i distributionskedja eller att spara information. 	Böter
37.4 och 39.1	<ul style="list-style-type: none"> Bryter mot skyldigheten att upprätta en kemikaliesäkerhetsrapport (nedströmsanvändare).² 	Böter eller fängelse i högst två år.
38, 39.2 och 66.1	<ul style="list-style-type: none"> Bryter mot skyldigheten att förse den europeiska kemikaliemyndigheten ECHA med information (nedströmsanvändare). 	Böter eller fängelse i högst två år.
56	<ul style="list-style-type: none"> Använder eller släpper ut ett ämne som anges i bilaga XIV till Reach utan ett beviljat tillstånd. Bryter mot ett villkor eller en bestämmelse som finns i tillståndet. 	Böter eller fängelse i högst två år.
67	<ul style="list-style-type: none"> Bryter mot en begränsning för att tillverka, släppa ut på marknaden eller använda ett ämne, som sådant eller ingående i en blandning eller i en vara. 	Böter eller fängelse i högst två år.

För följande överträdelse i Reach kan en miljöstraffavgift dömas ut enligt förordning (1998:950) om miljöstraffavgifter

Artikel i Reach	Överträdelse	Miljöstraffavgift
31.5	Ej tillhandahållit säkerhetsdatablad på svenska.	5 000 kronor

¹ Allmänt åtal får endast väckas om det är påkallat från allmän synpunkt.

² En nedströmsanvändare definieras enligt artikel 3.13 som en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom EU och använder ett ämne som sådant eller i en beredning i sin industriella eller professionella verksamhet.